نسخہ نادر و نایاب

قلمی قدیم

اصلی موسیقی نمبر (۱۷)

کے

مقام شہناز - نوروز عرب

جن میں قدیم کشمیری موسیقی کے ماہروں کا گانا بجانا جو عموماً یہاں سازنگ۔ چنگ و رباب طبلہ۔ ساز و سنطور وغیرہ آلات موسیقی بجانے کے وقت گائے جاتے ہیں۔ بقید وقت و مقام و تال درج ہیں

مرتبہ

حافظ احمد اللہ صاحب پنجابی صرافکدلی

جس کو

غلام محمد نور محمد تاجران کتب سرینگر

مہاراج زبیر گنج بازار (۳) و مالیمہ بازار امیراکدل سرینگر کشمیر نے

صابر الیکٹرک پریس لاہور میں چھپوا کر شائع کیا

صابر الیکٹرک پریس ریلوے روڈ لاہور میں باہتمام منشی ذاکر حسین منیجر چھپوا کر نور محمد تاجر کتب نے سرینگر سے شائع کیا

الراقم نظام الدین

مقام زنگوله بعضی شهناز هم گویند شعبهٔ نهاوند بعد سه پهر خوانند از برج جدی است خناق و خشکی را علاج است و خون صاف کند

نیمدور

موئی تو سنبلست و رخت یاسمن سمن
در کوی تو فتاده هزاران چه من چه من
ای لعل لب که قند بهر کس رسانده
یک من بمن رسیده و بهر کس دو من دو من
ای نارسیده زخم چها می کنی خروش
وز چهن چهنا چهنا چهنه نا در چهین چهنن
میخواند دوش مطرب خوشخوان ببزم عشق
نا در تنا تنا تنه نا در تنن تنن

نیمدور

خواهم که تو شب خواب کنی من بنشینم بیدده یاره
شمع رخ خود سوزم و من در تو ببینم بیدده یاره
چو نرفت ز من آنکه مرا مونس جان بود بیدده یاره
پس من برم با دل پر خون بنشینم بیدده یاره

نیمدور

تو که مست خواب نازی بفسانه ام را که باندک التفاتی ببرد خزانه ام را

منم آن گهر لبا لب توکجا گهر شناسی ز صدف نمی شناسی گهر یگانه ام را

نیمدوره من دل شکسته بلبل ز هوای نکهت گل نیمدوره
نه خرام عندلیبی سوی آشیانه ام را

ز دریا موج گوناگون برآمد هاﻱ ز بیرنگی برنگ چون برآمد هاﻱ
چه یار آمد ز خلوتخانه بیرون هاﻱ بهر نقشی ز در بیرون برآمد هاﻱ
گهی در کسوت لیلی فروشی هاﻱ گهی در صورت مجنون برآمد هاﻱ

نیمدوره چو شعر مغربی در هر لباسی هاﻱ نیمدوره
نهایت دلبر و موزون برآمد هاﻱ

ترسم نظر غیر فتد چین جبین را یارانه وای
مصحف نتوان داد بکف دشمن دین را یارانه وای
خال سیه گوشهٔ چشم تو مرا کشت یارانه وای
خون کردن ناحق نسزد گوشه نشین را یارانه وای

نیمدوره

من ندانستم از اول که تو بیمهر و وفائی
عهد نابستن از آن به که ببندی و نپاهی
گفته بودی که بیائی غم دل با تو بگویم
چه بگویم که غم از دل برود چون تو بیائی
مردمان منع کنندم که چرا دل بتو دادم
باید اول بتو گفتن که چنین خوب چرائی

{ ترللہ بالا یالا لہ یالا لہ یلہ لی جان مائی }

نیمدوره

بیخودم میکی کرد که دید ندارد سخنی زلف نیارم که شنیدن دارد

نیمدور — سر زلفش نکند گر ز کفم کوتاهی — نیمدور
میرسد تا که بجائی رکشیدن دارد

داغ دارم فریاد دارم از دست شوخی که کشیدن دارد

صد داغ بدل دارم ز اندلبر هرجائی
نی تاب وصل دارم نی تاب شکیبائی آه یاره

هر لحظه بصد خوبی از خانه برون آئی
ترکانه قباپوشی شاهانه برون آئی آه یاره

نیمدور

دیدار شد میسر و بوس و کنار هم	از بخت شکر دارم و از روزگار هم
ما عیب کس برندی و مستی نمی کنیم	لعل بتان خوش است و می خوشگوار هم

نیمدور — زاهد برو که طالع اگر تابع منست — نیمدور
جامم بدست باشد و زلف نگار هم

سرو چه ماند بقامت تو	ماه چه نماید بطلعت تو
نداشت لیلے نداشت مجنون	ملامت من ملاحت تو

نیمدور

ما بدریائی فرو رفتیم و ماهی برنخاست	خوش فرو رفتیم و دست آشنائی برنخاست
با دل دیوانه گفتم کیست همراهی کند	غیر زنجیر جنون از کس صدائی برنخاست

نیمدور

لب بر لب لعل آبدار تو نهم	سر بر زلف تابدار تو نهم
گر سر طلبی بیا ز ماهی بنشین	تا آرزوئی تو در کنار تو نهم

نیمدور

من آئینه طلعت خورشید وجودم — بهر جنبش مظهر انوار [illegible] دم

نیمدور — خود آئینه خود عکسم خود ناظر و منظور
خود جلوه گری در نظر خویش نمودم — نیمدور

دلبری دیدم که مرآتی بدست — او بعکس خویش در صحبت نشست
ماهر خسارش چه در آئینه دید — خود لب خود میگزید و می مکید

نیمدور — پس بیا مد دلبر لطانز سر
تا بکام دل رسد عشرت بسر — نیمدور

تا بر دلم ز عشق بلائی نمیرسد — جان فگار من بدوائی نمیرسد
خواهم که ناله را برسانم بگوش یار — از ضعف می کشم که بجائی نمیرسد

نیمدور

سروری کن که دگر از همه سرور شدهٔ
مهتری کن که دگر از همه بهتر شدهٔ
دولتت باد فزون زانکه تو در روز ازل
اینکه در حسن بتان ماه منور شدهٔ

نیمدور

مجنون صفتم در بدر و خانه بخانه
شاید که به بینم رخ لیلے به بهانه

نیمدور

ای خال و خط و زلف تو آرایش دیدهٔ — گر دیده بسی دیده و مثل تو ندیدهٔ
نیمدور — دنبال خودم میکشد از نرگس جادو
فریاد از آن نرگس دنباله کشیدهٔ — کیمتری

ها ارتی وسی یار رس گژ سو — پادن وند وسی سُرہ ته
دیوانه گیس چهه منه ایوان — زون ذن لگسی دزه ته

نیمہ ور کشمیری

مَتہ ایتو سر کرہ یو آ لڑی ۔ کوہ کرہتھس مرشی بو
پوشہ مدنوز روشہ موپک یڑی ۔ زانتو برم پھیوسمار
ہیہ یدنس کال اپدان مرشی ۔ کوہ کرتھس مرشی بو
یار کرہ نمز دوہی سرشی ۔ نشہ پہ دن رودم رات
کاہ گاجنس سونہ واوڑی
نیمہ ور ... کشمیری
کوہ کرتھس مرشی بو

وَنتہ یار وعار آینو میانو ہو ۔ یارہ دادہ گیس مولی تن
زون زن نجس درہ تہ دری وای ۔ اتہ وسِ گژہ ہو یارس پتہ
بو دراَیس گرہ تہ گرہ وای ۔ پیٹھ کھور نی بو بال پہ سی
یادن وندہ سی سرہ تہ سرہ وای ۔ دیوانہ گیس دیوان وسی
دادہ پنہ نی مرہ تہ مرہ وای ۔ ایوان چھیہ منہ ہای وسی
ہی زن گیس برہ تہ برہ وای
ججر ... ججر
وَنتہ یار وعار آینو میانو ہو

دل ز دستم برد دیگر دلربائی تازۂ
زود خشمی دیر صلحی بیوفائی تازۂ
کی تواند آن صنم از قتل من انکار کرد
دارد از خون دلم بر کف حنائی تازۂ

ججز

خوش آنروز یکہ یادم گل بدامان کردہ می آید

کلہ کج مست و خندان مو پریشان کردہ می آید

بکف جام و سبو بر دوش ترکش بر میان بستہ
نگارم بہر قتلم طرفہ سامان کردہ می آید

حجز

از و ناز و عتاب و عشوہ و نامہربانیہا
زمن عجز و نیاز و بندگی و جانفشانیہا
بخون دیدہ عاشق کجا آلودہ میا زد
کف پائی کہ از رنگ حنا دارد گرانیہا

حجز کشمیری

ڈیوٹھون نائے یار دی میانوی   پوشہ تہ نوی برہ سی
انار باغس ٹور دی چھاونم   یو نادہ ناجنس تی ونہ کس
پیہ ناپایس ایہ ناسا نوی
پوشہ تہ نوی برہ سی

حجز کشمیری

کرہ رنگم شوقہ چانہ کرہ آنک مدنو   یاد گیم دادہ چانے تا دلائی مدنو
یارہ گرہ رود ہیم عنباری   سمسارس نہ زاہ امو دو باری
عاشقن لگو عشقہ فراق
کرہ ڈیشت مدنو رشہ گرہہ ہیم مدنو

ستہ تالہ   ستہ تالہ

چیست برابروش پئ قتل جہانے
کردہ است و دگر دست قضا نہ بکمانی
شد برمینی لعل لبت خال مسلط
تقدیر چہ بنشاندہ مکینی بمکانے

ستہ تالہ

ای بیخبر بکوش کہ صاحب خبر شوی   تا راہبر نباشی دگی راہبر شوی

تاله — در مکتب حقایق پیش ادیب عشق
هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی — تاله

رخش نادیده کارم ساخت رخسار اینچنین باید
سخن ناگفته هوشم برد گفتار اینچنین باید

ز چالاکی ندانستم که چون تیرش گذشت از دل
بنازم دست صافش را کماندار اینچنین باید

فلک هردم ز فقر عمر خشتی می کشد بیرون
پی تعمیر این ویرانه معمار اینچنین باید

تاله

از خانه لصد حسن وصفا یار برآمد — گویا ز صدف گوهر شهوار برآمد
نگذاشت بسر هوش بدل عقل کسی را — می خورده چو از خانهٔ خمار برآمد
در باغ درآمد بتماشا چو نگارم — گل منفعل از رخنهٔ دیوار برآمد

تاله — دل صاف شد از دیدن رویت نه کدورت
این آئینه صد شکر ز زنگار برآمد — تاله

امروز شاه شاهان مهمان شد است مارا
جبریل با ملایک دربان شد است مارا

در خلوت گدایان مرسل کجا بگنجد
با برگ بینوائی سامان شد است مارا

بتخانهٔ جهانرا بسیار سیر کردم
این جای بت پرستی سامان شد است مارا

بیمار عشق گشتم جز تو شفا ندارم
دیدار خوبرویان درمان شد است مارا

دربارگاه وحدت کثرت چه کار آید
هژده هزار عالم یکسان شدست مارا
احمد بهشت و رضوان بر عاشقان حرام است
هر دم رضای جانان رضوان شدست مارا

تاله کشمیری

متو انتن لجبی پاری وس مدینو متو انتن
کنگه ژندنه می تن نادم گومی کپاری وس کرتس زاری پاری

تاله کشمیری
عشقن ژاجنس موهن نایے
متو انتن لجبی پارئے

آرد متوی یار آدمی های کمی کمی
گته هسی پاچ های مه بو شمی الله ونوی نار تهوم کمی کمی
پان یوهی مارسی دیوه هنا همی های
آرد متوی یار آدمی های کمی کمی

تاله کشمیری ریختہ لست منشی بھوانیداس

مس چیتو میس پیاله پلنی چهو هوو لاله ته دُرافشان
ولوساقیو بوهو مره یه کفن کرزم دچھ پنر کوی
بیاساقی که من مردم کفن از برگ تاکم کن
باب می بده غسلم در میخانه خاکم کن
مس چیتو مکس پیاله پلنی

ورقیه ۲ چیهو هو لاله ته دُرافشان

ای بکافر نگهی مژده ده جادوها پیرو گردش چشم تو رم آهوها

دو رویه گیستم من که کنم پیش لبت پر گوئی دو رویه
عنچه ته امیکشد اینجا ز ادب زانوها

گه بداد م برسی پیش ته من باز رسم
در برانی ز دم ای وعده شکن باز رسم
دل حزین گشت از ان ناله که میزد بلبل
کی رسد وقت گل و من بچمن باز رسم
سفر آب روان و من دیوانه یکیست
بازگشتن نبود چون بوطن باز رسم

دو رویه

گه صبا گاهی گذاری بر سر کویش کنی
عرض احوال پریشانم بگیسویش کنی
پیش خواند چون ترا ای نامه بر آن مهربان
از زبان من هزاران شکوه بر رویش کنی

دو رویه

قدت از نازکی شاخ گل نورسته را ماند
رخ خوی کرده ات گلبرگ شبنم شسته را ماند
کف دستت گلست و غنچه اش سرهای انگشتان
چو دست از آستین بیرون کنی گلدسته را ماند

دو رویه

بدل یاد نگاهش طرفه بیتابانه میرقصد

که هر موی تنم همچون پر پروانه میرقصد

چسان از گردش فلاک من دلرا نگهداردم
که این هفت آسیا گرد سر یکدانه میر قصد
تنم تنبوره جان مطرب فغان و آه وزیروبم
محبت ساقی بزم است دل جانانه میر قصد
بهار جلوهٔ گلگشت یک عالم جنون دارد
که مژگان پری از شوق زلف و شانه میر قصد

دوریه

اگر میلپدم دل نه آرمیدن نیست
که تنگنای جهان جای دل طپیدن نیست
نفس برای رمیدن ذخیره میسازد
دگرنه شیوهٔ آن شوخ آرمیدن نیست
دوریه

کمند زلف پر صید دلم انداختی رفتی
اسیر یرا زپیش خود پس سرساختی رفتی
نگردد نوک نشتر بر رگ جان گر زندرگ زن
طبیبا خشک شد خونم مرض نشناختی رفتی

دوریه

چه خوش است کز دو چشمت نگهی بنا زکردن
مژه را کشاده دادن در فتنه بازکردن
ز دلم قرار بردی نه دو دیده خواب راحت
چه قدر دلم تواند ز تو امتیاز کردن
تو نخویشتن چه کردی که بماکنی نظیری
بخدا که واجب آمد ز تو احتراز کردن
دوریه کشمیری

ستداره کهه دواله کرنم تی آسوس وندی
بال لوژهس یارژ ماندان ژهندم کوه ته بال
داغ تهوم بیداد کرنم دپتو نیاری کتهه اندی

دویکه

من گبره آستان عمر ناگر گریدم زبان نه یش دمدح وثنا گر دیذام

دوبیکه — در ضمیر خاطرم شد دانهٔ مهر تو بند
زین سبب بر گرد تو چون آسیا گردیده‌ام — دوبیکه

زلف شبرنگ ترا تا بصبا در داده‌اند — دل آزردهٔ ما را ببلا در داده‌اند
عاشقان بر سر کوی تو منتظر اند — تا که آوازهٔ تشریف بقا در داده‌اند

دوبیکه

یکتای ودی ز عالم راز مرا — نگذار چنین فسانه پرداز مرا
بنمای جمال از حد وصل برون — زین شکر و سپاس منفعل ساز مرا

دوبیکه

چشم او پر شد ز مژگان سیاه از شش جهت
شه نجوه دلبر ز چو پر گرد سپاه از شش جهت
طالب شانی نمیدانی درین آشوب گاه
مست همچون خانهٔ زنبور چاه از شش جهت

دوبیکه

منزل عشقت مکان دیگر است — مرد این ره را نشانی دیگر است
کشتگان خنجر تسلیم را — هر زمان از غیب جانی دیگر است
هر که از شمشیر عشقت شد شهید — زندگی او بجانی دیگر است
معرفت از جبهه و دستار نیست — آن عزیز از نشانی دیگر است

دوبیکه — دل چه می بندی درین فانی مقام
این جهان را هم جهانی دیگر است — دوبیکه

بسکه پنهان کرده‌ام با خود بدل تقریر را
تا نباشد گفتگوئی من لب تقصیر را
بوالهوس را از بهاجس او بود خبر

کی بگلشن راہ باشد بلبل تصویر را
ناوک مژگان جانان دلنشین باشد نوا
بس ہویدا میتوان کردن نشان تیر را

دویکہ

مفتم زجام عشق ہستی دادند
کین نیستیم بہ نقد ہستی دادند
سرمایہ ہر آنچہ بود دارم در دست
ازان بمتاع تنگدستی دادند

دویکہ کشمیری

ہاتہ مولاگ بوالہاوس
چیتمو بوان ناگک مس
زاہد لگمت پرہیز بس
عابد فیران منز جنگلس
عاشق ترہاندان معشوقس
چیتمو بوان ناگک مس
پانی تارہ گنجن سازس
پانہ نغمہ تہ خروش نارس
پانی سوزدت کل عالمس
چیتمو بوان ناگک مس
بوزت تیہونہ اک انکارس
لمہ سیت وآنک منز نارس
مولوی گواہ اُت شعرس
چیتمو بوان ناگک مس

دویکہ کشمیری

خاطر گیا وڈہ تہ متہ نس
چیتمو بوان ناگک مس

بوہ دس موپیس موہہ نار نہ دگے
لگو گیاہ چھوہ می وندکوی جوش
تھکت سندراہ دراپس زگی
تیگہ تگہ لاگس زنگہ زنگہ پوش
لس پتہ دل لگو بیہ گیاہ لگے
لگو گیاہ چھوہ می وندکوی جوش
عشقن گرگتھہ دہن دگے
شوقہ چانہ چھوہ منو حال تہ ہوش
زومیا لوبر ماوسارس ندر گی
لگو گیاہ چھوہ می وندکوی جوش

دو یکہ کشمیری ریختہ

میدہد تسکین شہادت عاشق بیتاب را
بیقراری خویشتن کی رود دکسیاب را

در در تن نادر تن در تان در تان تنم تنم
در نا در نا در نا تہ در نا

رو دم نی رو دم نی و دم تہ رو دم نی
زاد ہئے ونیا مس تہ رو دم نے

چھوڈ ینا روٹھہ کلنی شہ ہا یہ
پکان بر ونٹھہ لاگان مایہ

دو یکہ
کم کم گیندر در نن ژ ا ئی
زار ونیامس تہ رو دمنہ
کشمیری

ژ ہلہ دل نیومن ام ولہ ویرن
ییرس گژہ ہو و ونے

دارت دزنس عشقنس ییرس
اودہ منز ہیہ نم للہ ون نار

دو یکہ
بی چھوم قاش می گژہ ماسیرس
ییرس گژہ ہو و نے
کشمیری

تلوی نار چھوم للہ ون مودہ
اسہ گژہ ژ ودہ چانو دیدار

غافلہ پانو قافلہ ڈو دہ
تہو نم مودہ للہ ون نار

ہٹہ کوی رتھ بو وندہ ئی ودہ
اسہ گژہ ژ ودہ چانو دیدار

پانی لڈن تہ پانی لودہ
پانی آشکارا چھہ ی

یکہ
پانی ہیرہ بن دچھن کھاوودہ
اسہ گژہ ژ ودہ چانو دیدار
یکہ

بشنو کہ رباب ما چہا می گوید
بیکام و زبان خدا خدا می گوید
تا تر لا یلہ لی جانم لا یلہ لی

ہر تار رگم چہ خوش نوائی دارد
ہر تار جدا جدا خدا می گوید

دیگه

اسرار ازل را نه تو دانی و نه من — این حرف معما نه تو خوانی و نه من

هست از پس پرده گفتگوئی من و تو — چون پرده بر افتد نه تو مانی و نه من

دیگه

زسودائی جهان بگذر اگر سودای ما داری
هوای خویشتن بگذار اگر با ما هوا داری
مشو دور ایعزیز من بیا نزدیک ما بنشین
چرا بیگانه میگردی نشان آشنا داری
تو خلوتخانه دل از خیال غیر خالی کن
بگو ای نور چشم من بجائی من که داری
ندیم بزم سید شو اگر فردوس میخواهی
حریف نعمت الله شو اگر ذوق خدا داری

دیگه

ای یار بید رده یار انه سنگدل یارانه
اگر خواهی که گل بینی برخ خود را تماشا کن
وگر میل خزان داری نگاهی جانب ما کن
وگر خواهی که شب سازی دو زلف عنبرین وا کن
اگر روزانه می آئی نقاب از چهره بالا کن

دیگه

ما و مجنون هم سبق بودیم در دیوان عشق
او بصحرا رفت و ما در کوچه ها حیران شدیم

اگر گر زر و ادی مجنون نبار دگو جب ...

دامن صحرا هنوز از گریهٔ مجنون تراست

یکه

برویداى حریفان بسوئى نگار مارا اى وای
بکشان کشان بیارید بت گلعذار مارا اى وای
اگر او بوعده گوید که دگر بیایم
نروی بوعدهٔ او که غلط کند شمارا اى وای

یکه

بطواف کعبه رفتم بحرم رهم ندادند
که برون درچه کردی که درون خانه آئی
منم و همین ترانه بخورم غم زمانه
نکنم ز عشق توبه هنری دگر ندارم

یکه

درد عشقى کشیده ام که مپرس
زهر هجری چشیده ام که مپرس
رفته ام در جهان و آخر کار
دلبری برگزیده ام که مپرس

یکه

من در غم عشقت صنما در نارم
تا دست بگردن تو اندر نارم
آشفته مجنون چو دانه اندر نارم
در نار همیسوزم و دم برنارم

یکه

دانسته از برم به جفا میروی مرو جانم یله لی
من میروم ز خود تو کجا میروی مرو جانم یله لی یله لا
رم میکنی ز تاب کمر در خرام ناز جانم یله لی یله لا
از خویشتن چو شعله جدا میروی مرو جانم یله لی یله لا

یکه

خوبان همه خوبند و تو شاه همه خوبان
اى ماه تو سر دفتهٔ سپاه همه خوبان

یکہ

روزیکہ تو بر مسند عزت بنشینی
برباد دہی حشمت و جاہ ہمہ خوبان

یکہ

مژہ در گہر گرفتم کہ نظر کنی نکردی
بر ہت غبار گشتم کہ گذر کنی نکردی
گلہ آہ از تو دارم کہ چہ کردۂ تو با من
بفلک ترا رسا ندم کہ اثر کنی نکردی

یکہ

بزاری در رہش افتادہ بودم — سحرگہ آن قرار بیقراران
ز من بگذشت چون باد بہاری — مرا بگذاشت چون ابر بہاران

یکہ کشمیری

در در تن در در تن درا در تیلی لن در تانہ درنا آہ آہ جانم در تن

مدنو نجس یوتہ چانہ دیری — مندوری سانہ بہکنا ہا
دیگچھونیتہ شعرہ گنبدک یلہ میلی — ترا وان سونہ چھیری زن
ام نوٹکن زالونم اتھہ سندری — مندوری سانہ بہکنا
سندراہ و چھیمہ دوہہ مزوری — گندان زونہ تہ آفتابس
دی دُور چھیوم ڈکہ زرہ کوری — مندوری سانہ بہکنا
مدن کرنم جادو سندری — داد دِ لکی بلمنہ زاہ

یکہ کشمیری

بلبل انداند گلن فیری
مندوری سانہ بہکنا

ام دٗی کالہ لدرن فل — بازارہ ہل میلن نا
ام دٗی سرمہ رسنہ نل — متوی لدمہ و چھینہ زاہ

بم دی ٹاٹھو نوبت ڈل · بازادہ رل میلن نا
ام دی بھرہ گلاب فل · بم دی زنگہ زنگہ آ ی
کنہہ گی برہ کنہہ اڈہ فل · بازادہ رل میلن نا
ام دی چیرہ دستار مل · بم دی سارنہ روزا تی

یکہ · بم دی اندمزار ڈ د ل · یکہ
بازادہ رل میلن نا

دردِ دلِ من کہ گفتنی نیست · این درد دگر نهفتنی نیست
بشکفت بهار و وا نشد دل · این غنچہ مگر شگفتنی نیست

یکہ

بیتو ای ماہ چہ سازم چہ کنم · چہ کنم آہ چہ سازم چہ کنم
کنگرہ وصل بلند است بلند · دست کوتاہ چہ سازم چہ کنم
بخت برگشتہ من از عمر ملول · ہجر جانکاہ چہ سازم چہ کنم
ای یار بیدردہ یارانہ سنگدل یارانہ ای یار

یکہ

بنازی در رہش افتادہ بودم · سحر گہ آن قرار بیقراران
ز من بگذشت چون باد بهاری · مرا بگذاشت چون ابر بهاران

یکہ

گر ترا دین بایدت دنیا مساز · دین و دنیا راست نایدکج مساز
گر شود این درد دامنگیر تو · برکشاید سر بسر زنجیر تو
آہ تن در تن دراآ در تن بشنو این سخن

یکہ

عشق مستغنی است بیر عقل چیگو · شیر کی ماند بگاہی خود دُم روبا نہ

بیکه

عاشقانرا گوش بر آواز طبل رحلت است
هر طپیدن قاصدی باشد دل آگاه را

بیکه

کیکلم قفس ز جنگل شبها زم آرزواست
صد بار اگر ز شکار شوم بازم آرزواست
بهر شکست بال و دم سینه در قفس
مردم گمان برند که پروازم آرزواست

بیکه

بیچاره ام و چه چاره جویم تو بگو
جز تو که برآرد آرزویم تو بگو
در سینه بسی راز نهانی دارم
در با تو نگویم بکه گویم تو بگو

بیکه

ای ماه من بزم غریبان خوش آمدی
ای سرو ناز از ره بستان خوش آمدی
پا در رکاب کرده بخجه هم حذر نکردی
ای شهسوار حسن بمیدان خوش آمدی

بیکه

یار دل بردن ما بادل خود آئین کرد
قصد دل بردن داشت که از خود این کرد
هر دو دستان بلورین ز حنا رنگین کرد
برقع از روی برافکند و مرا بیدین کرد
گفتمش یار منی گشت بمن همچنین کرد
در چو آئینه صیقل زده اش دیدم باز
جان بکف کرده دیدم ز پیش بهر نیاز
او طمع داشت که چون شمع کند سوز و گداز
میخرامید بجام بصد عشوه و ناز
گفتم آیم ز عقب رفت و بمن همچنین کرد

کاسہ بند روانی

بہر ما مہمانی امشب سبزہ و سامان یار
شیشہ بدست پیالہ بکف مست و خبردار
بہر ما مہمانی امشب سبزہ و سامان یار
بہر ما از پردہ برون کرد رخ خویش چو دلدار
مدہوش شدم دیدہ کشودم چہ بر آن یار
بہر ما نازو ادا دیدم از نرگس بیمار
بہر ما آزار بسی پند شنیدم ز ستمگار
بہر ما پیش ازین بادہ نکو اینہمہ بسیار
بہر ما چہ نمودیم نالہ و فریاد از وفور محبت
سرانجام مجلس طلبیدہ و بہ این ترانہ آغاز نمود
از سوز جگر روز دگر آمد و بنشست چون مہ
رونق مجلس رنگین نہ زیارم بتمام تمام برخواند
از کوزہ گران کوزہ از کاسہ گران کاسہ
از ندافان پنبہ از قصابان دنبہ پنبہ دنبہ
از شیشہ گران شیشہ از تیشہ گران تیشہ
شیشہ تیشہ از کل پسران بوسہ از دختر کان
لیسہ بوسہ لیسہ از آہنگران زنجیر
از سوداگران انجیر زنجیر انجیر از سازندہ ہا
طنبور از گزندہ ہا زنبور طنبور زنبور
از معشوقان عشوہ از عاشقان رشوہ

عشوه رشوه رشوه عشوه بهر ما جهانی

روانی

ماه من در پرده بازی می کند عالمی را کارسازی می کند
مینماید عشوه هایٔ مختلف می ندانم تا چه بازی می کند

روانی

آمد بهار و باده پرستان مبارکست جوش شگفتگی بگلستان مبارکست
سرتا بپا شده زبان گلها نگ میزند بنشین دمی که صحبت بستان مبارکست

روانی

ای از مژه شوخ صف آرای قیامت وز لطف دلآویز دو بالای قیامت
در دامن کهسار کم از خنده کبک است از پله تمکین تو غوغای قیامت

روانی

هیچ کسی بخویشتن ره نبرد بسوی او بلکه بپای او رود هر که رود بکوی او
هست دل همه جهان در سر زلف او نهان هر که دلی طلب کند گو بطلبد ز موی او

روانی

عشاق حیات از لب خندان تو یابند خوبان جهان فتنه ز دیوان تو یابند
گر خاک وجودم پس مرگ به بیزند زنگار گرفته همه پیکان تو یابند

روانی دلهای اسیران بدم حشر چو خیزند روانی
یکیک ز سر زلف پریشان تو یابند

جانم توئی جانان توئی در دل توئی در جان توئی
مقصود من محبوب من پیدا توئی پنهان توئی
از حال من آگه توئی گرده ردم همره توئی
بخانی اینجا توئی هرجا که بینم آن توئی

روانی

جان منی تغافل با ماچه دخل دارد　　ما بندهٔ شما ئیم آنها چه دخل دارد
با غیر صلح کردن با ما جنگ بودن　　آنها چه دخل دارد اینها چه دخل دارد

روانی کشمیری

بال بتی ماره متی یاره لو لو لو　　داده چانی ماره بو پان یاره لو لو لو
تنه کری تنبره رگن تاره لو لو لو　　لستم ته وائیو سیتاره لو لو لو

روانی　　ژه ته مه ته وعده کراو یاره لو لو لو　　کشمیری
مول بو ہمت لو لکی بازاره لو لو لو

یاون میانو پوشه متوئیے　　بو وُنے گوم کتھ ئیے ہا یارو
ماجه زایس لوله پو تیئے　　زاسه مرُن کتھ ئیے

روانی　　ون کتھ واتر لو سمتو ئیے　　کشمیری
بو وُنے گوم کتھ ئیے ہا یارو

الہیہ سرو قد من　　سرقد من پارہ لجیو
نگہی سوی من افکن　　وچھنس پارہ لجیو
پیش لو زلف پریشان　　پس سر کالی کل ہچیان
از چھہ ہم یارہ باما ن　　شوہ نمس پارہ لجیو
عشوہ گر چشم فتانہ　　تیر زن ہمہ کمانہ
خندہ گر غنچہ دہانہ　　اسنس پارہ لجیو
ہنہ منز یارہ دماہ بہ　　رنہ مژہ خاصہ تغشر کھہ
کھکنتہ بال رکھے روہ　　روشنس پارہ لجیو
پانیرو گرتھہ شمعس گت　　پان زالتھ بالہ یارس پت
برونٹھی ٹھ عشقن رت　　دزہ نس پارہ لجیو

شمعو کوہ دُک ژ ی   محبّت وَنتہ کہند چھوی
اُش چھوک تراوان ژہ کیاہ گوی   ودنس پان ہنجیو
فاخرو لوہ لہ مُرژ د بہ   پنجہ ہرساہ کرم کرہ
روانی   کتھ کرہ بال وندی سر   کشمیری
بہنس پاہ ہنجیو

ای ترک قبا پوشس ہمین   تہوہ تہ ہمن گوشس
مَی نوش درآغوش سمن   تہوہ تہ ہمن گوشس
ژی کت ہہ کرم پوشہ چمن   توشس ہہ مودوشس
مس چیت دو دہم نشہ کمن   تہوہ تہ ہمن گوشس
لب ہای تو چون لعل یمن   پیالہ می نوش
صد بوسہ دمی کوہ سمن   تہوہ تہ ہمن گوشس
کرشانہ مین زلف چمن   جان چھی بہ دوشس
مستانہ مارہ ام ظالمن   تہوہ تہ ہمن گوشس
گلاب چھوی رخ سینہ سمن   ییہ درآغوش
لوسہ ناو مسہ معصوم من   تہوہ تہ ہمن گوشس
بہمای رخ خوب بمن   یہ قیع تلو دو پوشس
محراب بُمن ساہ من   تہوہ تہ ہمن گوشس
چھوس سوزہ عشقنہ وارہ کہمن   چھوہ منہ ہمن جگوشس
از دلہ وندی سر قد من   تہوہ تہ ہمن گوشس
رتھہ وندہ چانن مینزہ بمن   اتھہ چھی مینزہ پوشس
لوچس چھہ ساری لوچہ ہمن   تہوہ تہ ہمن گوشس
عشاق چھہ در حال نہ من   کرہ تھہ فراموش

تالہ — محمود گامیوس چھانِ غمن تھوہ تہ بمن گوشس — اردو

یا پنجتن بچانا جب جان تن سی نکلے — نکلے تو یا الٰہی کلمہ دہن سے نکلے
آویگا میرا پیارا باجیگی دھن کی مُرلی — جب وہ مراسا لوریا جو نکلے بن سی نکلے
میرے مریض دل کی امید ہئے تو یہ ہی — زانو پہ اسکے سر ہو اور جان تن سی نکلے
نکلے جنازہ میرا جب یار کی گلی سے — تو کلمۂ شہادت میری دہن سے نکلے
لایا تھا کیا سکندر دنیا سے لیچلا کیا — تھے دونون ہاتھ خالی باہر کفن سی نکلے

تالہ — اردو

احوال فصل گل بلبل سے جا کے پوچھو
عرصہ گذر گئی ہے جب ہم چمن سی نکلے

ایدرد دل بتا دے کبتک تو کم نہو گا — ہمدم بنیگا کس کا جب میرا دم نہو گا
برچھی سنبھل کے مارو خنجر کی چال سیکھو — اوچھا نہ وار کرنا یہ سر قلم نہو گا
تربت پہ میرے آئے غیروں کو ساتھ لائے — بادِ صبا یہ کیا کیا مجھپر ستم نہو گا

تالہ — اردو

قدموں پہ تیرے جاناں نکلے جو دم یہ میرا
مرنے کا مجھکو صدمہ تیری قسم نہو گا

دل و جان سی فدا ہوں چاہے بولو یا نہ بولو — قربان ہو رہا ہون چاہے بولو یا نہ بولو
تیری گلی میں آیا ترے عشق نے ستایا — بدنام ہو رہا ہوں چاہے بولو یا نہ بولو
ترے عشق کی کٹاری دلبر لگی ہے کاری — زخمی میں ہو رہا ہوں چاہے بولو یا نہ بولو
شبلی نے پھول مارا منصور رو پکارا — سولی پہ چڑھ رہا ہوں چاہے بولو یا نہ بولو

غزل کشمیری یعنی نوروز عرب شعبہ رہاوی اربان کعد یہر وقت سرود است

مخمس

روز نوروزی تو فرحت و فیروزی تو
فرخ افتاد باین فال مبارک باشد
قد دشمن شده از گردش ایام چو دال
هست نوروز باین دال مبارک باشد

مخمس

فیض در بیخبری بود که هشیار شدیم
نشه در خواب گران بود که بیدار شدیم
عالم بیخبری طرفه بهشتی بوده است
حیف صد حیف که ما زود خبردار شدیم

نیمدور

بیا ساقی گل و صهبا بناشیم   که گل باشد لبی و ما بناشیم
چو یکجا رفتنست آن دوستانرا   چرا با دوستان یکجا نباشیم

نیمدور

ما شیشهٔ ناموس بمیخانه شکستیم   پیمان دو عالم بدو پیمانه شکستیم
آه دل دربند یار است درد دل صد هزار است عزیزان را چه خیالست قلبم یه لیلی لی جانم

نیمدوره   اول چو ره توبه حکیمانه گرفتیم
آخر چه شکستیم برندانه شکستیم   نیمدور

برشمع جمال تو دلم پروانه   از سوختنم هیچ ترا پروانه
مرغیست دلم رشته بپا پروانه   بنویس آزادگیم پروانه

نای نه تن نه تن در در تن ممدر تن نای تم که تا که ییدمار خون

یمدور

ساغر صهبای گفتار تو ام بیهوش کرد | آنچه نا مستان کند پیمانه با ما هوش کرد
بزم دل از پرتو شمع خموشی روشن است | لب گشودن ها چراغ غنچه را خاموش کرد

تته نه نی در در تانی در تم ته در نا ته در دی تره در زیبای من

یمدور

شراب و عیش نهان چیست کار بی بنیاد | زدیم بر صف رندان هر آنچه بادا باد
های تن در تن در در تنا در تانی تنم | که لاله میدمد از خون دیدهٔ فرهاد
ای نگه که لاله ندانست بیوفائی دهر | که تا بزاد و بشد جام می زکف ننهاد
ز حسرت لب شیرین هنوز می بینم | که لاله میدمد از خون دیدهٔ فرهاد
های تن در تن در در تنا در تانی تنم | که لاله میدمد از خون دیدهٔ فرهاد

یمدور

تا نقاب چهره شد زلف سیاه از دست تو | گرده روز روشنم تاریک آه از دست تو
گر ز خون من نمی بندی حنا سر پنجه را | میشوم در روز محشر دادخواه از دست تو

یمدور

واله حسن کدام آئینه رخسار شدیم | محو حیرت زده چون صورت دیوار شدیم
گردش چشم کجا گردش ساغر بکجا | ساقی ما نگهی کرد که سرشار شدیم

نیمدور | یاد را مصلحت لطف و ستم با خویش است | یمدور
ما ز غفلت عبث آزرده ز اغیار شدیم

ای غنچهٔ ناشکفته دهان تو به تنگی | دیوانهٔ روی تو مسلمان و فرنگی
هر روز بیاید بتماشای رخت شمس | گردد همه شب گرد سرت زهرهٔ چنگی

نیمدور

عرض کن ماه پارهٔ ما را | که بیاید بچارهٔ ما را

در نگیرد قرار همچون صبح کودک شیر خوارهٔ ما را

نیمدوره مکنید ای بتان نمک پاشی نیمدوره
جگر پاره پارهٔ ما را

در دیده عیان تو بودهٔ من غافل ای یاره
در سینه نهان تو بودهٔ من غافل ای یاره
عمری ز جهان ترا نشان می جستیم ای یاره
خود جمله جهان تو بودهٔ من غافل ای یاره

نیمدور

ایدهان یار پیدا نیستی نیستی گویا و گویا نیستی
غیر هستی دارد و هستی بغیر نیستی از ما و از ما نیستی

نیمدور

ز رو برداشت چون آن مه نقاب آهسته آهسته
نهان شد در پس کوه آفتاب آهسته آهسته
شتابد دل براه عشق مجنونان نمید انند
ز دل راحت بر از دیده خواب آهسته آهسته

نیمدور

یک غبار از خاطرم گم گشت و صحرا ساختند
قطرهٔ از اشک ما بردند و دریا ساختند
من همان ابرم که از من آبروئی بحر بود
چون ورق برگشت محتاجم بدریا ساختند

جز

مژه ام جلوه گاه پروین ا گل خورشید طلعتان اینست

تجز سیب عبغب بدست اگر افتد تجز
بهتر از صد انار شیرین است

ترا در دیده جا کردم که از مردم نهان باشی
ندانستم که آنجا هم میانِ مردمان باشی

بعینه از کمال لطف تو ز دیدهٔ باشی
که جا در چشم من کردی که از مردم نهان باشی

تجز

بیتو دو شم در درازی چون شب یلدا گذشت
آفتاب امروز چون برق از سرائی ها گذشت
با همه کوتاه دستی همتم کوتاه نیست
می توانم همچو خورشید از سر دنیا گذشت

تجز

در گلستان بلبل و در انجمن پروانه باش
هر کجا دام پریشانی به بینی دانه باش
دامن هر گل مگیر و گرد هر شمعی مگرد
طالب حسن غریب و مانع بیگانه باش

تجز

ای برده رخت بذوق گلها و سمنها
داغ دهن تنگ تو با غنچه سخنها
چون فاخته دل برزده فریاد که از شوق
مانند سر زلف تو این چمنها

تجز

کمند زلف بر صید دلم انداختی رفتی
اسیر از پیش خود پس سر ساختی رفتی
نگردد نوک نشتر بر رگ جان گر زند رگ زن
طبیبا خشک شد تو مرض نشناختی رفتی

چجز کشمیری

وسئی چھین نہ تر بن بتس | ونتس کیاہ سنہ بوزہ نی زار
کوہ زانہ پرزو برمی گن بتس | لاسن لہ دم گیپت پان
تالہ | ایہ ہیم دمہ ہاشلہ واسن بتس
تالہ | ونتس کیاہ سنہ بوزہ نی زار

بیا موج دل زا ربت افروز بہاران زد
ز لالہ بر کمر رنگین نطاق کوہساران زد
چو گل بر تخت زنگاری برآمد قاضی بلبل
صلائی کامرانی بر در امیدواران زد

تالہ کشمیری

زنگہ زنگہ رنگنی وسی ولو ہئے | زنگہ ریو لو میا لو ڈیٹھون نا
جسم گژہ فانی اسم روزہ نبوہئ | تت منز بست چھی زئی عالم
تالہ | نہ تا حرفاہ گژہ ما نبوہ ہئے | کشمیری
زنگہ ریو لو میا لو ڈیٹھون نا

واری میانے گل قلیہ لا لو | ہا و لو لا لو لول ہیو آم
دوری ڈیو ٹھمک یوسفنہ خا لو | گہ چا لو پیوان عاکمس
مرزن شوبان پوری کما لو | ہا و لو لا لو لول ہیو آم
حبشک وانیو آسو سیاہ خا لو | چینس منز باگ دیوان زیوہ
صورت بند رک چھوی گلن ما لو | ہا و لو لا لو لول ہیو آم
جامہ دوشوہ یو نکہ نکہ خا لو | جامک داغ ما تنہ لا رنے
وعدہ گژہ ادا جامہ کدم ما لو | ہا و لو لا لو لول ہیو آم

الفی آست مرشدی د الو | ہیمکہ میدانہ تراؤم ہے
جیم رگج زلفو دلو ہیم نالو | ہا و لو لا لو لول ہو آم
گامن بہتی چھوی میانو سالو | کا مکہ داو چھوی ہو بن تل
پامن لا جھہس جامہ چھژ الو | ہا و لو لا لو لول ہو آم
تہہو مس درمتو ہا کلہ و الو | یتہو آسہ پیالاہ مالامال

دو بیکہ رکھہ گی مسہ چھو کھہ پننہ جالو دو بیکہ
ہا و لو لا لو لول ہو آم

یار باید کہ غم یار خورد یار کجاست
غم دل ہست فراوان دل غمخوار کجاست
دلم افگار شد از داغ و بر ہم نرسید
سوختم مرہم داغ دل افگار کجاست

دو بیکہ

گل آمد و یار ما نیامد | شد لالہ نگار ما نیامد
در کار کہ می کنیم این عمر | عمریکہ بکار ما نیامد

دو بیکہ

مہ را بنیم روی توام یاد دہد | گل را بویم بوی توام یاد دہد
چون زلف بنفشہ را دہد بر ہم باد | آشفتگی موی توام یاد دہد

دو بیکہ

تمام شب بفغان من تراز خواب آرم | نہ بینم آنکہ ترا ہیچ کس بخواب بیند

دو بیکہ حسد ز دیدن من میبرد رقیب چرا دو بیکہ
چہ میشود کہ دگر روز آفتاب بہ بیند

نہ ماد دوری چرا ای بیمروت | چرا ای بیوفا ای بیمروت

همه عمر اینچنین درد دل ما — بماند بید واای بیمروت
بیک دشنام ازان لب بر کشودی — مراد صد دعا ای بیمروت
درلاتن درلاتن درلا درلا درلاتن تنه تنه دردرتن تنه تنه درردتن در تا نی

دویکه

کیستم ذرهٔ حقیرم من — بکمند گنه اسیرم من
شیئاً لله گو فقیرم من — نی غلط گفته ام امیرم من
از غلامان شاه جیلانم

دویکه

کاش بر جانم نشینی ناگهی — تا چه خود را بنگرم بینیم ترا
تو چو شمعی و جهان آئینه وار — هر طرف رو آورم بینم ترا

دویکه کشمیری

ینه مه متهٔ حره داوت وندهٔ — تنه مه وُنده منز کره تهم جای
فیر فیرا و چهان کته چهم وندو — فیرت فیرت تهنز مای

دویکه — دیدار چانو چهوم بهارا و ندو
تنه مه وُنده منز کره تهم جای — کشمیری

فکره چانه مولیس کس زانه ونت — میانو هو بنت بیه کس آو
اشه رست دریاوه نن گیه سینت — دور گوم پانهن کس کره گراو

یکه — ناوه چانه مولیس کس زانه ونت
میانو هو بنت بیه کس آو — یکه

چاره نیست ندارم به ازین جا بدگر — که دهم جا یدگر دل بدلارای دگر
بچشم خود فرش کنم زیر کف پا یدگر — بکف پا یدگر بوسه زنم جای دگر
بعد ازین ای فلک نیست چنین خواهد بود — نی ازین هم و البته چنین خواهد بود

یکہ

آمد سحر بجانهٔ من یار بی‌حجاب
امروز از کدام طرف سر زد آفتاب

هر چند سر شکست شدم رام و خوش عنان
حسنی که شد ز حلقهٔ خط پای در رکاب

نتوان مرا بصبح صباحت فریب داد
پروانه را خشک نشود دل ز ماهتاب

یکہ

برق کشت محبتی چه کنم   دشمن صبر و طاقت چه کنم
برنیائی بدلبری. الّا   اندکی بیمروّتی چه کنم

یکہ

مردم دیدهٔ ما جز برخت ناظر نیست
دل سرگشتهٔ ما غیر ترا ذاکر نیست

از روان بخشی عیسی نزنم پیش تو دم
زانکه در روح فزائی چو لبت ماهر نیست

یکہ کشمیری

اننن وشت یار ژلو می   ہای وسی اننن
یارس میانس لبہ نی ترہن   عشقہ نارہ سیت ژ زمیان تن

روانی

تا بنفشه می دهد طرهٔ مشکسای تو   پردهٔ غنچه میدرد خندهٔ دلکشای تو
ای گل خوش نسیم من بلبل خویش را مسوز
کز سر صدق میکند شب همه شب دعای تو

تمام شد

موسیقی نمبر ۱۷